

Helgstrand Dressage A/S
Uggerhalnevej 80
9310 Vodskov

09-10-2014

Tilladelse til udvidelse af husdyrbruget på Uggerhalnevej 80, 9310 Vodskov

Aalborg Kommune giver hermed tilladelse efter § 10 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹ til udvidelse af ovennævnte husdyrbrug med heste. Kommunen har vurderet, at tilladelsen kan meddeles med vilkår omkring bl.a. sædskifte og aftalearealer.

Denne tilladelse erstatter Kommunens tilladelse til ændring af husdyrbruget af den 11. august 2009, som hermed er bortfaldet.

Hvis forudsætningerne for afgørelsen ændres, skal vi behandle sagen igen. Det vil f.eks. være tilfældet, hvis et eller flere udbringningsarealer (herunder gødningsaftaler) udskiftes med andre arealer. De væsentligste forudsætninger er beskrevet i afsnittet "Projektbeskrivelse" nedenfor.

Offentliggørelse

Tilladelsen vil blive offentliggjort på Kommunens hjemmeside:
www.aalborgkommune.dk.

Flere oplysninger

Hvis du har spørgsmål til tilladelsen, kan du kontakte undertegnede på telefon 9931 2193 eller via e-mail: miljoe@aalborg.dk.

Projektbeskrivelse

Tilladelsen er givet på grundlag af den indsendte ansøgning og efterfølgende tilpasninger. Projektets væsentligste forudsætninger er følgende:

- Produktionen udvides fra 28,64 DE heste (svarende til 50 årsheste fra 500 – 700 kg og 20 årsheste fra 300 – 500 kg) til 53,37 DE heste (svarende til 95 årsheste fra 500 – 700 kg og 35 årsheste fra 300 – 500 kg).
- Udvidelsen finder sted i eksisterende bygninger.
- Næsten alt husdyrgødningen afsættes til aftalearealer.

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006.

Land, By og Frontmiljø, Miljø

Miljø- og Energiforvaltningen
Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

Sagsnr.:
2013-52076
Dok.nr.:
2014-320412
Init.: HLP
EAN nr.: 5798003742977

Send så vidt muligt elektronisk
post til Aalborg Kommune

- Der er ca. 2 DE som afsættes på udbringningsarealet i forbindelse med unghestenes afgræsning. Unghestene (300-500 kg) afgræsser de vedvarende græsarealer, svarende til ca. 2 mdr. afgræsning pr. år.
- De udbringningsarealer, der hører til husdyrbruget, består af 40,10 ha ejede arealer. Der er endvidere indgået en gødningsaftale med Øster Aslund 1, 9310 Vodskov svarende til 51,36 DE, der bliver spredt på 42,27 ha (mark 10). De konkrete udbringningsarealer fremgår af det vedlagte kortmateriale.
- I forbindelse med udmugning bestilles container som fyldes og fjernes samme dag. Der er ikke en møddingsplads på bedriften, men en plads til placering af containeren. Der muges ud 1-2 gange pr. måned. Efter endt opfyldning af container rengøres området for evt. spild.
- Husdyrbruget modtager ikke husdyrgødning fra andre bedrifter.
- Husdyrbruget modtager kartoffelsaft

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Dybstrøelse	203	41	2,01
Modtaget anden organisk gødning (kartoffelsaft)	1754	384	
Afsat husdyrgødning (dybstrøelse)	- 5170	- 1066	- 51,36
I alt til rådighed	1957	425	2,01

Kommunens vurdering, herunder vilkår

Det har været muligt at svare "ja" til 8 ud af de 10 punkter på ansøgningskemaet. Der er svaret "nej" til punkterne 8 og 10

Vilkår:

1. **Bedriften tillades drevet med et dyrehold på maksimalt 53,37 DE fordelt på 95 årsheste fra 500 – 700 kg og 35 årsheste fra 300 – 500 kg**

Grundvand

Der er svaret "nej" til punkt 8, da flere af husdyrbrugets arealer ligger inden for nitratfølsomt indvindingsområde med enten stor eller nogen sårbarhed, i OSD 13 (Område med Særlige Drikkevandsinteresser) og inden for indsatsområde med hensyn til nitrat udpeget i indsatsplan for grundvandsbeskyttelse "Hammer Bakker og Tylstrup".

Omkring 11 ha af arealerne ligger endvidere inden for indvindingsoplandet til Uggerhalne Vandværk, jf. vedlagte kort 3.

Markerne 1-9 (jf. kort 4) ligger enten i nitratfølsomt indvindingsområde med stor sårbarhed, men udenfor indvindingsoplandet til Uggerhalne Vandværk, eller i indvindingsoplandet til Uggerhalne Vandværk, men i nitratfølsomt indvindingsområde med nogen sårbarhed.

Der er foretaget beregninger på de arealer, som anvendes til udbringning af husdyrgødning i sagen, gennem ansøgningsystemet på husdyrgodkendelse.dk. Udvask-

ning af nitrat fra rodzonen er beregnet til 46-50 mg/l (svarende til et fald på 27 til en merbelastning på 3 mg/l i forhold til nudrift). Som virkemiddel til at opnå en lavere udvaskning er anvendt reduceret kvælstofnorm samt ændret sædskifte.

For markerne 1-9 (jf. kort 3) stilles følgende vilkår til tilladelsen:

- 2. Ved beregning af kvælstofkvoten på disse marker, skal alle afgrøders kvælstofnorm nedsættes med 5 % i forhold til Plantedirektoratets til enhver tid gældende normer.**
- 3. På markerne 1, 2, 5, 6,7,8 og 9 må der ikke anvendes et kvægsædskifte, der har et højere udvaskningsindeks end 80 (i beregningerne er anvendt K11).**
- 4. På markerne 3 og 4, må der ikke anvendes et kvægsædskifte der har et højere udvaskningsindeks end 50 (i beregningerne er anvendt K13).**
- 5. Dokumentation i form af enten sædskifte- og gødningsplaner (skema A), eller ansøgning om enkeltbetaling med mark-gødnings-planlægning, samt gødningsregnskaber skal opbevares i mindst 5 år og forevises Kommunen på forlangende.**
- 6. Der kan modtages kartoffelsaft svarende 1754 kg/N og 384 kg/P i planperioden (1/8 til 31/7).**
- 7. Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 40,10 ha udspretningsareal, som fremgår af kortbilag til tilladelsen.**

Natur

Den ansøgte ændring medfører en øget ammoniakfordampning fra stald og lager. Anlægget ligger ca. 800 meter nordøst for det nærmeste NATURA 2000-område (Habitatområde nr. 218, Hammer Bakker, østlig del), og ca. 1.200 m nordøst for nærmeste naturtype beskyttet efter husdyrloven § 7.

Udvidelsen medfører en beregnet stigning i ammoniakfordampning fra stald og lager på 423 kg N/år. så husdyrbrugets samlede emission bliver 912 kg N/år.

Der er indsendt for beregning af bedriftens ammoniakemission, hvor den ene er med baggrund i den ansøgte udvidelse, mens den anden er baseret på en vurdering af samtlige udvidelser foretaget på bruget siden 2007. Beregningsresultaterne fremgår af nedenstående tabel

	Ammoniakemission	Meremission
Den ansøgte udvidelse	912 Kg N/år	423 Kg N/år
Samtlige udvidelser siden 2007	912 Kg N/år	786 Kg N/år

Ammoniakemission for både den ansøgte udvidelse og for husdyrbrugets samtlige udvidelser siden 1. januar 2007.

Kommunen har vurderet, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for dyrearter på habitatdirektivets bilag IVa eller ødelægge plantearter på habitatdirektivets bilag IVb.

Anlæg

Kategori 1 natur

Der ligger ikke kategori 1 natur indenfor en afstand af anlægget, hvor der deponeres mere end 0,2 kg N/ha/år i total-deposition. Dette er beregnet ved hjælp af en konsekvensradius, der fremstillet ud fra størrelsen af emissionen fra anlægget.

Det er vurderet ud fra afstanden samt den samlede udledning af ammoniak fra husdyrbruget, at der ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at det ansøgte projekt ikke har skadelige virkninger på natur kategoriseret som kategori 1 natur, jf. bilag 3 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 2 natur

Der ligger ikke kategori 2 natur indenfor en afstand af anlægget, hvor der deponeres mere end 1 kg N/ha/år i total-deposition. Dette er beregnet ved hjælp af en konsekvensradius, der fremstillet ud fra størrelsen af emissionen fra anlægget.

Det er vurderet ud fra afstanden samt den samlede udledning af ammoniak fra husdyrbruget, at det ansøgte projekt ikke har skadelige virkninger på natur kategoriseret som kategori 2 natur, jf. bilag 3 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 3 natur

Der ligger ikke kategori 3 natur indenfor en afstand af anlægget, hvor der deponeres mere end 1 kg N/ha/år i mer-deposition. Dette er beregnet ved hjælp af en konsekvensradius, der fremstillet ud fra størrelsen af emissionen fra anlægget.

Det er vurderet ud fra afstanden samt mer-udledning af ammoniak fra husdyrbruget, at det ansøgte projekt ikke har skadelige virkninger på natur kategoriseret som kategori 1 natur, jf. bilag 3 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Arealer

Det vurderes, at afstanden mellem udbringningsarealerne og nærmeste habitatnatur i Natura 2000-område er af en sådan størrelse, at det ikke vil medføre en negativ påvirkning af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ved udbringning af husdyrgødning på arealerne.

Aalborg Kommune vurderer, at det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at projektet ikke vil medføre skadelige virkninger fra udbringningsarealerne på internationale naturbeskyttelsesområders integritet og overordnede bevaringsmålsætning. For den øvrige natur, omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, i eller udenfor Natura 2000-området samt for arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV vurderes det, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning fra udbringningsarealerne.

Bilag IV-arter og andre arter

Der er ikke kendskab til forekomst af rødlistearter, særlige ansvarsarter eller bilag IV-arter i nærheden af anlægget eller udbringningsarealerne. Det er vurderet, at ingen beskyttede natur arealer, som kunne være leve-, yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter, vil blive påvirket af det ansøgte projekt. På denne baggrund vurderes det, at godkendelse af anlægget og arealerne til udbringning af husdyrgødning ikke vil beskadige eller ødelægge leve-, yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter, rødlistearter eller ansvarsarter.

Vurderingen er foretaget på baggrund af tilgængelige data over fund af arter (Aalborg Kommunes egne registreringer, hjemmesiden: www.habitatarter.dk og Naturdata i Danmarks Miljøportal).

Gødningsaftaler

Kommunen har i sagen foretaget en vurdering af gødningsaftalerne efter Husdyrlovens § 26. Det er Kommunes vurdering, at de 42,27 ha aftalearealer, som fremgår af vedlagte kort, kan anvendes til udbringning af gødning fra de 51,36 DE, uden at det vil kunne påvirke miljøet væsentligt. Det betyder, at der ikke efter Kommunes vurdering kræves en egentlig godkendelse efter Husdyrlovens § 16.

8. Der skal fra husdyrbruget afsættes 5170 kg/N og 1066 kg/P svarende 51,36 DE til aftaleareal (mark 10) i planperioden (1/8 til 31/7).

Marine habitatområder

Projektets udbringningsarealer ligger i opland til Kattegat, nærmere betegnet Aalborg Bugt. Aalborg Bugt en del af Habitatområde 14 og størstedelen er udpeget som naturtype 1110 (Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand) eller 1160 (Større lavvandede bugter og vige). I Aalborg Bugt findes kvælstof- (og fosfor-) følsomme plante- og dyrearter/-naturtyper.

I Natura 2000 basisanalysen for Aalborg Bugt vurderes det, at miljøet i Aalborg Bugt er påvirkeligt af effekten fra tilførsel af næringsstoffer. Forhøjede niveauer af næringssalte medfører en forøget vækst af trådformede alger og plankton, hvilket nedsætter vandets klarhed, og som derfor kan skygge den øvrige flora (herunder ålegræsset) og fauna, samt forøger risikoen for iltsvind ved bunden. Kommunen har vurderet det aktuelle projekts eventuelle påvirkninger af vandområdet i forhold til habitatbekendtgørelsen. Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem beregner udvaskningen af kvælstof i ansøgt produktion til 36,2 kg N/ha om året. Fosforoverskuddet er i ansøgt produktion beregnet til -13,2 kg P/ha om året.

Aalborg Bugt må karakteriseres som relativt robust med stor vandudskiftning med resten af Kattegat, Skagerrak og Nordsøen, og hvor der tilføres udstrømmende vandmasser fra Østersøen gennem Bælthavet. Generelt bemærkes det endvidere, at husdyrtrykket ikke er stort i Aalborg Kommunes del af oplandet til Aalborg bugt (< 1 DE/ha) ligesom, det er lavt i oplandet til Langerak (Limfjorden), der munder ud i Aalborg Bugt (0,78 DE/ha), og hvor den fremherskende strømretning er fra vest mod øst.

Det vurderes desuden, at antallet af dyreenheder i oplandet til Aalborg Bugt samlet set er nogenlunde konstant. Der ses en afvikling af husdyrholdet på en del bedrifter, samtidig med at andre ekspanderer. Overordnet er der tale om at husdyrene skifter adresse.

På denne baggrund vurderer kommunen, at projektets tilledning af kvælstof og fosfor til Aalborg Bugt hverken i sig selv, eller sammen med andre kilder og projekter i området, vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af Aalborg Bugt i Natura 2000 område Kattegat.

Landskabelige værdier

Anlægget på husdyrbruget ligger indenfor et særligt værdifuldt landskab, jf. Regionplan 2005, som er ophøjet til landsplandirektiv.

Da der alene i denne sag er tale om udvidelse i eksisterende bygninger, har kommunen vurderet, at det ikke har betydning i denne sag.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Ifølge godkendelsesvejledningen vil overholdelse af den generelle regulering være tilstrækkelig til at opfylde kravet om anvendelse af BAT.

Godkendelsesvejledningen henviser til, at husdyrbruget skal overholde den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse, som fastsætter minimumskrav til indretning af stalde, kapacitet af gødningsopbevaringsanlæg, krav til opbevaring af gødning, ensilage, spildevand m.v., krav til indretning af afløb og til drift samt vedligeholdelse.

Aalborg Kommune har herefter vurderet, at der ved overholdelse af Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler vil driften af husdyrbruget ikke give anledning til væsentlige gener for omgivelserne

Samlet vurdering

Kommunen finder herefter, at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik er truffet, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.²

Kommunen vurderer endvidere, at til- og frakørsel til anlægget kan ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Det er Kommunens samlede vurdering, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet, når ovenstående vilkår overholdes.

Høring

Forud for denne tilladelse har Aalborg Kommune foretaget en høring af 3 naboer til husdyrbruget. Der er ikke indkommet bemærkninger til sagen herfra.

---

² Det er forudsat at Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 DE, husdyrgødning, ensilage m.v, overholdes.

Ifølge forvaltningslovens § 19 har sagens parter ret til at blive gjort bekendt med projektet samt grundlaget for vurderingen af dette, inden kommunen træffer afgørelse i sagen.

Der er forud for meddelelse af denne tilladelse foretaget partshøring af ejer af aftaleareal, Uggerhalne Vandværk og dig som ansøger.

Der er ingen udtalelser indkommet fra de høringsberettigede parter.

Bortfald af denne tilladelse

Denne tilladelse bortfalder hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra dags dato. Herefter gælder, at hvis den meddelte tilladelse, ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Dette betyder, at den maksimale produktion skal være opnået indenfor 3 år efter, at tilladelsen er meddelt, og hvis dette ikke er tilfældet, bortfalder den del af tilladelse, som ikke er etableret endnu.

Klagevejledning

Du kan påklage kommunens afgørelse indtil 4 uger efter offentliggørelsen, jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, kapitel 7. Det vil sige at eventuel klage skal være modtaget i Aalborg Kommune **senest kl. 15.00 den 20. november 2014**. Enhver, der har væsentlig individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer m.v. vil også kunne klage over Kommunens afgørelse.

Klagen skal være skriftlig og indsendes via e-mail: miljoe@aalborg.dk eller til adressen: *Aalborg Kommune, Miljø- og Energiforvaltningen, Landmiljø, Stigsborg Brygge 5, Postboks 219, 9400 Nørresundby*

Hvis vi modtager en klage over denne afgørelse, vil vi straks underrette dig.

Umiddelbart efter klagefristens udløb sender vi klagen, afgørelsen samt det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse videre til Natur- og Miljøklagenævnet. Det er Natur- og Miljøklagenævnet, der skal behandle klagen.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr.

Klageren modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Kommunen. Klageren skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvist medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller Kommunen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, fx hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Civil retssag

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er bekendtgjort.

Udnyttelse af tilladelsen

Tilladelsen kan godt udnyttes selvom der klages over den med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Natur- og Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en tilladelse. Udnyttes en tilladelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Andre tilladelser

Eventuelle andre nødvendige tilladelser - herunder f.eks. anmeldelse efter §§ 31-32 i husdyrgødningsbekendtgørelsen³ - er **ikke** omfattet af denne afgørelse.

Venlig hilsen

Jens Riise Dalgaard
Afdelingsleder

9931 2150

Henriette Lund Baunwall
Civilingeniør

9931 2193
henriette.baunwall@aalborg.dk

---

³ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder. Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006.

Bilag:

- 1: Situationsplan over bygningerne.
- 2: Projektets arealer (udbringning/ikke udbringning).
- 3: Udbringningsarealer i grundvandsområde med marknumre.
- 4: Vurdering i forhold til grundvandsforhold.
- 5: Vurdering i forhold til marine habitatområder.
- 6: Sædskiftenotat

Kopi med kortbilag sendt til:

- Jakob Altenborg, Miljø & Natur, via email: jakob@miljoeognatur.dk
- Uggerhalne Vandværk, Kongsvænget 14, 9310 Vodskov
- Gårdejer Hans Peter Rokkjær, Øster Aslund 1, 9310 Vodskov
- Aalborg Kommune, Strategi og Plan, via email: MEF-intern@aalborg.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V – via e-mail: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Nordjyllands Amt, v/Kurt Rasmussen, Frimosevej 27, 9330 Dronninglund – via e-mail: aalborg@dof.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø – via e-mail: dnaalborg-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, DN Aalborg, via e-mail: aalborg@dn.dk
- Miljøministeriet, Børsgade 4, 1215 København K, via e-mail: mim@mim.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, via e-mail: hus-dyr@ecocouncil.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen NORD, Langelandsvej 8, 8940 Randers, via e-mail: senord@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, via e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, via e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsted, via e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Lars Brinch Thygesen, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle, via e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Jakob Kjær Madsen, Åbrinken 7, 8800 Viborg, via e-mail: jkm@sportsfiskerforbundet.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1651 København V, via e-mail: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstrædet 17, Postboks 2188, 1017 København K, via e-mail: fbr@fbr.dk

Bilag 1

Situationsplan over bygningerne
Uggerhalnevej 80

MÅL 1:2.000 DATO 04-09-2014 INIT hlp/vil DDO®, copyright COWI

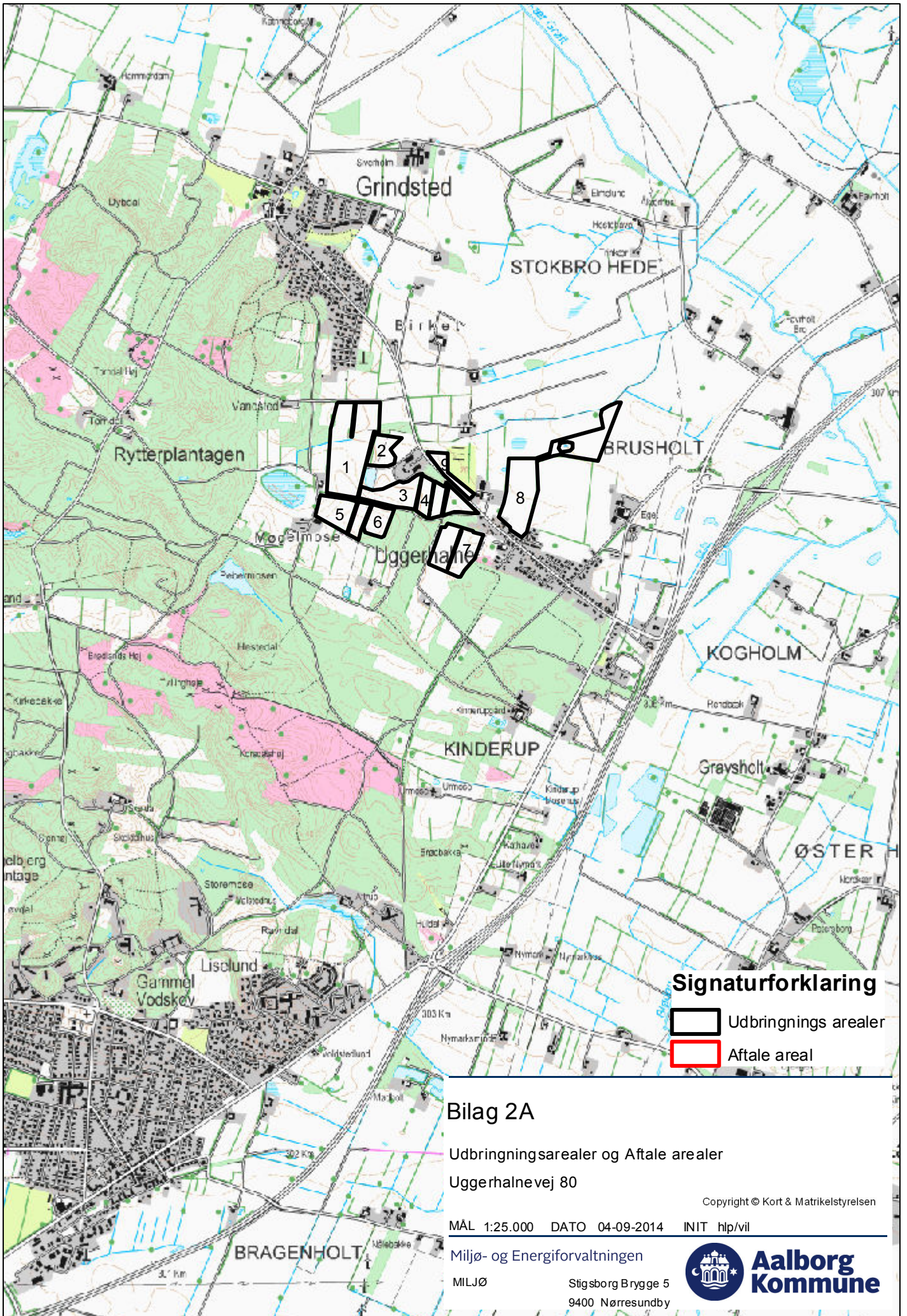
Miljø- og Energiforvaltningen

MILJØ

Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

**Aalborg
Kommune**

Signaturforklaring

- Udbringnings arealer
- Aftale areal

Bilag 2A

Udbringningsarealer og Aftale arealer
 Uggerhønevej 80

Copyright © Kort & Matrikelstyrelsen

MÅL 1:25.000 DATO 04-09-2014 INIT hlp/vil

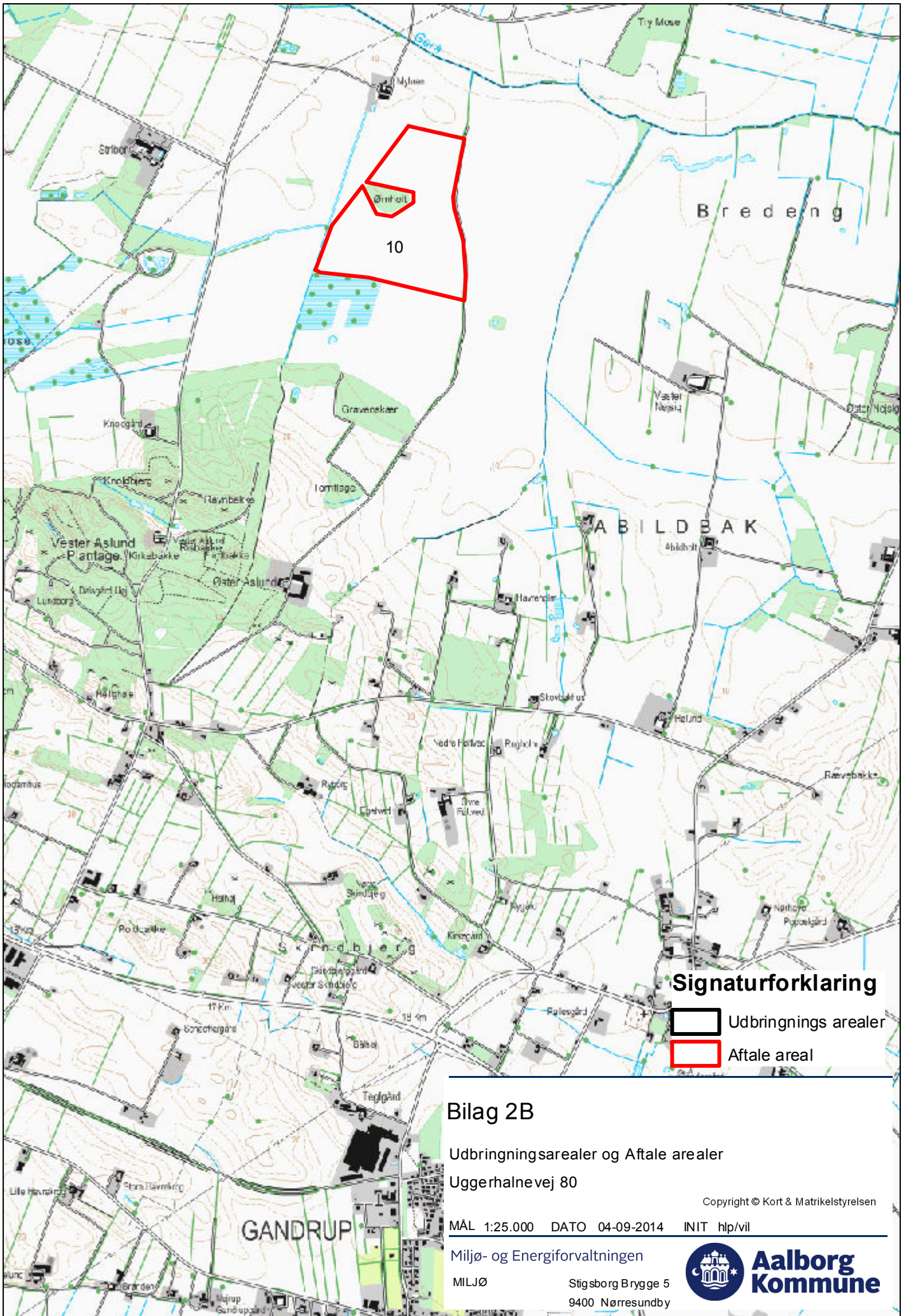
Miljø- og Energiforvaltningen

MILJØ

Stigsborg Brygge 5
 9400 Nørresundby

**Aalborg
 Kommune**

Signaturforklaring

- Udbringnings arealer
- Aftale areal

Bilag 2B

Udbringningsarealer og Aftale arealer
 Uggerhønevej 80

Copyright © Kort & Matrikelstyrelsen

MÅL 1:25.000 DATO 04-09-2014 INIT hlp/vil

Miljø- og Energiforvaltningen

MILJØ

Stigsborg Brygge 5
 9400 Nørresundby

**Aalborg
 Kommune**

Signaturforklaring

- Udbringnings arealer
- Indvindingsoplande
- Boringsnære beskyttelsesområder
- Indsatsplan vedtaget

Bilag 3

Udbringningsarealer og Grundvand
 Uggerhalnevej 80

MÅL 1:10.000 DATO 04-09-2014 INIT hlp/vil DDO®, copyright COWI

Miljø- og Energiforvaltningen

MILJØ Stigsborg Brygge 5
 9400 Nørresundby

**Aalborg
 Kommune**

Hermed høringsvar til Uggerhalnevej 80.

Strategi og Plan har modtaget en høring vedr. ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Uggerhalnevej 80, 9310 Vodskov

Det er oplyst, at der er udbringningsarealer inden for nitratfølsomme indvindingsområder. Flere af de ansøgte arealer ligger inden for indvindingsopland til Uggerhalne Vandværk. Udvaskning af nitrat fra rodzonen er beregnet til 46-50 mg/l, hvilket er en merbelastning på -27 til 3 mg/l i forhold til nudrift. Flere af de ansøgte udbringningsarealer ligger inden for et område med en vedtaget indsatsplan "Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse for OSD 13 – Hammer Bakker og Tylstrup."

Det er oplyst fra Landbrugsafdelingen, at det ansøgte niveau for nitratudvaskning ikke overstiger udvaskningen som følge af planteavl. Det vurderes derfor i den konkrete sag, at beskyttelsesniveauet i forhold til husdyrloven er overholdt, og der vil derfor ikke blive stillet yderligere krav.

Idet der, ifølge de vejledende udtalelser fra Miljøstyrelsen, ikke i en miljøgodkendelse er mulighed for at regulere udvaskningen af nitrat til under planteavlsniveau, tager Strategi og Plan den ansøgte miljøgodkendelse til orientering.

Indsatsplanens målsætninger mht. udvaskning af nitrat bliver gennemført ved forhandlinger med relevante lodsejere om dyrkningsaftaler mod fuld erstatning.

Hvis der er spørgsmål til ovenstående, kan der rettes henvendelse til Malene Dam Kobberø på tlf. 19448.

Mvh. Malene

Konsekvensvurdering jf. Natura 2000 direktiverne

Aalborg Bugt

- Habitatområde nr. 14 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 2 og 15

I forhold til de lukkede Natura 2000 recipienter som Halkær Bredning, Hjarbæk Fjord, Lovns Bredning osv., må Aalborg bugt karakteriseres som relativt robust med stor vandudskiftning med resten af Kattegat, Skagerrak og Nordsøen og hvor der tilføres udstrømmende vandmasser fra Østersøen gennem Bælthavet. Desuden er husdyrtrykket relativt lavt i Aalborg Kommunes del af oplandet til Aalborg bugt (< 1 DE/ha)¹ og i den øvrige del af oplandet. Husdyrtrykker er også lavt i oplandet til Langerak (Limfjorden), der munder ud i Aalborg Bugt (0,87 DE/ha)² og hvor den fremherskende strømretning er fra vest mod øst.

Aalborg bugt er en del af Habitatområde 14 og størstedelen er udpeget som naturtype 1110 (Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand) eller 1160 (Større lavvandede bugter og vige)³. Ifølge Natura 2000 Basisanalysen er der tilsyneladende ikke baggrund for at skelne de to naturtyper ved en statisk registrering i Aalborg Bugt, idet kystens revlesystemer, småøer m.m. er ret dynamiske. Karakterarter for naturtypen 1160 er Ålegræs, Smalbladet og Dværg-bændeltang, Alm. Havgræs, arter af vandaks og bentiske alger, mens karakterarterne for 1110 pt. er til diskussion i EU. Sandbanker (naturtype 1110) kan dog være ubevoksede eller have havgræssamfund, oftest domineret af ålegræs⁴. Endvidere er der kystnært udpeget større arealer som naturtype 1140 (Mudder- og sandflader tørlagt ved ebbe). Denne naturtype er afgrænset som lavvandede områder uden landplanter, men dækket af blågrøn- og kiselalger med stedvist Ålegræs og Havgræs. Den sidste marine naturtype 1150 (Kystlaguner og strandsøer) i området (ca. 46 ha.) er områder med mere eller mindre brakt vand, der helt eller delvist er adskilt fra havet. Miljøtilstanden i alle kystnære og åbne indre farvande i Danmark vurderes generelt som utilfredsstillende⁵.

Næringsstofbelastning

I Natura 2000 basisanalysen for Aalborg bugt vurderes det, at miljøet i Kattegat er påvirkeligt af effekten fra tilførsel af næringsstoffer. Forhøjede niveauer af næringsalte medfører en forøget vækst af trådformede alger og plankton, hvilket nedsætter vandets klarhed og som derfor kan skygge den øvrige flora (herunder ålegræsset) og fauna, samt forøger risikoen for iltsvind ved bunden.

Den hidtidige målsætning (Nordjyllands Amt) for iltindholdet ved bunden er de fleste år opfyldt⁶. Det skal dog understreges, at der har været et voldsomt tilfælde af iltsvind i Aalborg Bugt i 2002. Dette startede den 31. juli og i løbet af august udviklede dette sig til et kraftigt iltsvind med koncentrationer på 0,7-1,3 mg/l⁷. Det kraftige iltsvind forekommer i et tyndt lag saltvand tæt ved bunden. I september kunne der i Aalborg Bugt konstateres døde krabber og søanemoner på ca. 10 meters dybde⁸. Det 8-9 uger lange og i perioder kraftige iltsvind i Aalborg Bugt kulminerede i

¹ Tal for 2005 fra Conterra 2008

² Tal for 2009 fra Conterra maj 2011

³ Se http://www.blst.dk/Natura2000plan/Natura2000omraader/Habitat/Marine_habitater/Marin_kort.htm

⁴ Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

⁵ Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

⁶ Se Vandrammedirektivets basisanalyse del II. Vurdering af vandforekomsters tilstand og en vurdering af risikoen for at vandforekomsterne ikke kan opfylde målene i regionplanen senest 22. december 2015. Vanddistrikt 80.

⁷ Se DMU (August 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport august 2002.

⁸ Se DMU (September 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport september 2002.

begyndelsen af oktober, hvor hård vestenvind blæste overfladevandet ud i Kattegat, hvorved det iltfattige bundvand blev presset helt ind mod den jyske kyst. Dette medførte omfattende død af fisk og bunddyr⁹.

Arter i Habitatområde nr. 14

Havlampretten er en del af udpegningsgrundlaget og er en snylter i det marine stadie, idet den suger sig fast til fisk og ernærer sig af disse. En god bestand af byttfisk er derfor vigtig, og arten kan således teoretisk blive påvirket af en nedgang i fiskebestanden. Tilsvarende fouragerer både Spættet Sæl og Odder på fiskebestanden i Aalborg bugt og er begge en del af udpegningsgrundlaget. Odderen etablerer sig dog først og fremmest i territorier langs vandløbene/søerne. Umiddelbart vurderes næringsstofbelastningen af Aalborg Bugt derfor til ikke at have en væsentlig betydning for Odderens trivsel i området. Hvis en iltsvindssituation som den i 2002 skulle opstå igen vil disse arter dog skulle søge føde i andre områder ind til fiskebestanden på ny er etableret i Aalborg Bugt. Tilsvarende vil Stavsilden trække væk fra området.

Fuglebeskyttelsesområde 2

Flere af de arter som er ynglefugle og en del af udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 2 er tilsvarende afhængig af, at naturtyperne har god tilstand. Er tilstanden ikke god, kan det betyde ændringer/fald i fiskebestanden m.m., der udgør fødegrundlaget for eksempelvis de i området tilstedeværende ternearter (Split-, Hav-, og Dværgterne). Havternen er i fremgang i området, mens status for Split- og Dværgternen er henholdsvis usikker og svingende. For Splitterne er nedgang i fiskebestand nævnt som mulig trussel for arten, mens der for de andre to mere er fremhævet forstyrrelser på strande, øer og holme.

Andre fuglearter, der udgør udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 2, er afhængige af ålegræsset/undervandsplanter direkte som fødekilde herunder Lysbuget Knortegås, Sangsvane og Pibesvane. For den Lysbugede Knortegås er status en stabil bestand i området, mens den er ukendt for de to svanearter. Det vurderes, at Pibesvaner og Sangsvaner kompenserer fuldt ud for evt. manglende føde i de marine områder ved at fouragere på landbrugsafgrøder. Disse to arter er næppe påvirket væsentligt af næringsstofbelastningen af Aalborg Bugt.

Edderfugl, Fløjlsand og Sortand raster primært lidt væk fra kysten på lavvandede banker, hvor de finder deres foretrukne fødeemne som er blåmuslinger, hjertemuslinger og Hvælvet Trugmusling¹⁰. Bjerganden (status stabil) ligger om dagen i store flokke på havet langt fra land, mens de om natten opsøger fourageringsområderne, som er de lavvandede kystområder, hvor de dykker efter muslinger og snegle. Natura 2000 basisanalysen viser en tilbagegang for Edderfugl, Sortand og Fløjlsand, men konkludere samtidig, at denne kan skyldes øget deponering af sand og dermed lavere vand. Endelig har der tilsyneladende været tale om en forkert afgrænsning i Kattegat og et nyt fuglebeskyttelsesområde er udlagt i forlængelse af fuglebeskyttelsesområde 2 og 15 ud i Kattegat.

Gravand, Hjejle og Alm. Ryle fouragerer på tørlagte sand og mudderflader. Gravanden spiser primært Dyndsnegle, mens Hjejle og Alm. Ryle spiser forskellige smådyr som orme og små krebsdyr. Alle tre arter er jf. Natura 2000 basisanalysen i fremgang i området. Med baggrund i denne levevis og status for arterne i området vurderes det, at disse rastende trækfugle ikke er væsentlig påvirket af næringsstofbelastningen i Aalborg Bugt.

Fjordterne og Klyde er ikke en del af udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 2, men er fundet ynglende i dette. Fjordternen har enkelte år haft enkelte ynglepar ved Stensnæs (Nordlige

⁹ Se DMU (Oktober 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport oktober 2002.

¹⁰ Se Søgaard et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus, Grell (1998) og Skov- og Naturstyrelsen hjemmeside <http://www.skovognatur.dk/>.

del af Aalborg Bugt) og er en art der normalt fouragere tæt på kolonien efter småfisk. Den er som følge heraf mere påvirkelig af en eventuel nedgang i fiskebestanden end de øvrige terner. Klyden yngler spredt og i svingende, men måske stigende antal (Stensnæs og Gerå) og fouragerer primært på lavt vand og i den øverste del af mudderet efter rejer, børsteorme og krebsdyr. Med baggrund i denne levevis vurderes det, at klyden ikke er væsentlig påvirket af næringsstofbelastningen i Aalborg Bugt.

Fuglebeskyttelsesområde 15

Fuglebeskyttelsesområde 15 grænser op til Fuglebeskyttelsesområde 2 i den aller sydligste del af Aalborg Kommune. Ud over ovennævnte arter er Skarv og Stor Skallesluger en del af udpegningsgrundlaget. Skarven forventes primært at opholde sig i de lavvandede områder i Kattegat og er i fremgang i området og uden umiddelbare trusler. Stor Skallesluger er i tilbagegang, men opholder sig primært i Mariager Fjord, som Aalborg Kommune ikke har opland til. Hvinanden har en stabil bestand i Fuglebeskyttelsesområde 15, er meget bred i sit fødevalg og vurderes derfor ikke til at være væsentlig påvirket af næringsstofbelastningen af Aalborg Bugt.

Miljøstyrelsens vejledning vedr. afskæringskriterium for skadevirkning af nitrat og fosfor til overfladevande

Miljøstyrelsens vejledning omfatter to dele.

For det første skal det vurderes, om det pågældende projekt i sig selv påvirker vandområdet med mere end 5 pct. af den samlede næringsstofbelastning til området (1 pct. for særligt følsomme vandområder). Denne del af kriteriet er baseret på en DMU-rapport¹¹ om, hvor stor en nitratudvaskning, der skal til, for at der kan konstateres en tilstandsændring i vandområder. Miljøstyrelsen antager ifølge vejledningen, at grænsen for at der kan ses en påvirkning, er den samme for fosfor som for nitrat.

Den anden del af kriteriet omfatter en vurdering af, om det pågældende projekt i kumulation med andre projekter kan påvirke vandområdet negativt.

Ovenstående afskæringskriterium for kvælstof og de to beskrevne dele, der er genstand for vurdering, er udarbejdet i samarbejde med Kammeradvokaten, som har udtalt, at vurderingen er i overensstemmelse med habitatdirektivet. Natur- og Miljøklagenævnet har i afgørelser i efteråret 2010 stadfæstet vejledningen for så vidt angår belastning med kvælstof.

Vurdering af projektet i sig selv

Aalborg Kommune har vurderet, at Aalborg bugt ikke kan karakteriseres som et lukket bassin eller et meget lidt eutrofieret område¹². Aalborg bugt kan karakteriseres som relativt robust med stor vandudskiftning med resten af Kattegat, Skagerrak og Nordsøen og hvor der tilføres udstrømmende vandmasser fra Østersøen gennem Bælthavet. Nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion skal derfor være mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland.

Beregningerne i tabel 1 viser, at det ansøgte for så vidt angår kvælstof vil udgøre -0,010 pct. af den samlede udvaskning til Nordlige Kattegat.

Tabel 2 viser, at for så vidt angår fosfor vil den skønnede forøgelse i worst-case-udvaskning, som følge af projektets fosforoverskud udgøre 0,006 % af den samlede fosfortilførsel til Nordlige Kattegat.

¹¹ Effekter af øgede kvælstoftilførsler på miljøet i danske fjorde. Faglig rapport fra DMU nr. 787, 2010

¹² Jfr. <http://www.naturstyrelsen.dk/NR/rdonlyres/62D9C316-137F-484B-B833-9E0B78E0AB0F/0/Vandoplande.pdf>

Ifølge afskæringskriteriet vil det ansøgte således ikke i sig selv have en skadevirkning på det aktuelle Natura 2000-område.

Tabel 1: beregning af den ansøgte kvælstofudvaskning i forhold til den samlede udvaskning til vandområdet

Vandområde – Nordlige Kattegat	
Opland til vandområdet, ha ¹³	126. 925
Dyrket areal i oplandet til vandområdet, ha ¹⁴	76.155
Reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægningen) ¹⁵	57 %
Standardudvaskning fra rodzonen (jordtypeafhængig), kg N/ha/år ¹⁶	70
Udvaskning i oplandet til vand-området t N/år	2.276
Udvaskning fra øvrigt opland (standard), t N/år	217
Udvaskning i alt fra opland t N/år	2.493
Det ansøgte	
Reduktionspotentiale på de konkrete arealer, pct.	62,5
Areal til udspreddning i alt i opland til Nordlige Kattegat, ha	42,27
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år ¹⁷	-15,6
Samlede påvirkning til vandområdet, kg N/år	-247
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til vandområdet, pct.	-0,010

Tabel 2: overslag over fosforoverskud sat i forhold til den samlede fosfortilførsel til vandområdet

Det ansøgte	
Areal i oplandet til Nordlige Kattegat, ha	42,27
Fosforoverskud per hektar	-13,2
% forøgelse i godkendelsesperioden ¹⁸	-5,28h
Worst case udvaskning, kg P/ha pr. år	1
Worst case påvirkning fra husdyrbruget, kg P pr år	-2,2
Belastning af Nordlige Kattegat	
Tab fra landbrugsareal, t P (76.155 ha, 0,2 kg P/ha)	15
Tab fra udyrket areal, t P (50.769 ha, 0,08 kg P/ha)	4
Øvrige kilder (bebyggelse) ¹⁹ , t P	19

¹³ Fra jordbrugsanalyserne 2011

¹⁴ Landbrugsarealet vurderes at udgøre ca. 60 %. I Forslag til vandplan – Hovedopland 1.1 – Nordlige Kattegat og Skagerak angives, at landbrugsjorden udgør 66 %, hvoraf ca. 5 % er beskyttet natur.

¹⁵ Beregnet ud fra Miljøportalens kort over reduktionspotentialer i oplandet

¹⁶ Oplyst af Miljøstyrelsen: 83 kg N/ha for sandjord, 48 kg N/ha på lerjord, vægтет gennemsnit

¹⁷ Forskel på Farm-N-beregning med og uden husdyrgødning.

¹⁸ Hvor godkendelsesperioden er 8 år og der regnes med art være ophobet 2000 kg P i de øverste 25 cm jord – jfr. Miljøstyrelsens vejledning.

¹⁹ Vi kender ikke det konkrete tal for området. Ifølge basisanalysen er bidraget fra øvrige kilder af samme størrelsesorden som bidraget fra landbruget.

Det ansøgte	
Samlet belastning, t P	38
Husdyrbrugets andel af påvirkningen	-0,006 %

Risikoarealer

Udspretningsarealer, der skråner kraftigt ned mod søer og vandløb, udgør særlig risiko for fosforudledning til vandmiljøet via erosion og overfladeafstrømning.

Aalborg kommune har vurderet, at alle arealerne har en begrænset risiko for erosion og overfladeafstrømning, hvorfor der ikke stilles vilkår vedr. dette.

Vurdering af projektet i kumulation

I følge vejledningen skal følgende kriterium være opfyldt. Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, end den samlede husdyrproduktion (fx dambrug, ny bebyggelse), der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen. Dette for at sikre, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Miljøstyrelsens har i februar 2012²⁰ udgivet en oversigt, som viser den hidtidige udvikling i dyretrykket i de enkelte oplande fra 1. januar 2007 og frem til seneste indberetning til CHR. Natur- og Miljøklagenævnet har i en afgørelse fra 2011²¹ fastslået, at udviklingen skal vurderes ved anvendelse af lineær regression.

For oplandende i Aalborg Kommune:

Vandopland	DE i Oplandet 2011	Årlig ændring i DE 2007-11 beregnet med lineær regression	Forklarings grad	Sikker/ usikker tendens
Nordlige Kattegat	69.074	-684	0,62	Sikker
Langerak	52.041	415	0,74	Sikker
Nibe Gjøl Bredning	92.030	658	0,92	Sikker
Halkær Bredning	27.608	181	0,58	Sikker

I vandplanen beregnes den forventede baseline påvirkning i 2015 som den nuværende påvirkning (2005) korrigeret for effekterne af allerede planlagte og gennemførte tiltag til reduktion af påvirkningen. I hovedopland Nordlige Kattegat og Skagerak finder følgende tiltag sted:

- Spredt bebyggelse: forbedret spildevandsrensning
- Renseanlæg: Forbedret spildevandsrensning eller nedlæggelse
- Dambrug: Forbedret spildevandsrensning eller opkøb

I følge vandplanen vil der ske reduktion i udledning af såvel N som P fra alle de nævnte kilder i perioden 2005-2015 og Aalborg Kommune vurderer derfor, at der ikke i perioden 2007-2011 har været stigende belastning af habitatområdet fra de omtalte kilder.

²⁰ Nyhedsbrevet husdyrgodkendelse nr. 23

²¹ NMK-133-00068 af 24. november 2011

Ændringen i husdyrtrykket i oplandet til Aalborg Bugt beregnet med lineær regression er i perioden 2007-11 faldende og tendensen er sikker. Belastningen med kvælstof og fosfor fra andre kilder har i perioden været konstant/faldende. Aalborg kommune vurderer derfor, at projektet ikke i kumulation med andre projekter kan påvirke vandområdet negativt med kvælstof.

Konklusion

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at projektet hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af habitatområdet.

Referencer:

- Dahl K., Petersen J.K., Josefson A.B., Dahllöf I., Søgaard B. (2005) Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper. Faglig rapport fra DMU nr. 549. http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Publikationer/3_fagrappporter/rapporter/FR549.PDF
- DMU (August 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport august 2002. http://www.dmu.dk/NR/ronlyres/F7E00DEB-329A-4290-B795-2C7CB7A40AF5/0/Iltrapport2002_08.pdf
- DMU (September 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport september 2002. http://www.dmu.dk/NR/ronlyres/0974858A-8D0E-48CA-AC24-5FB301030065/0/Iltrapport2002_09.pdf
- DMU (Oktober 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport oktober 2002. http://www.dmu.dk/NR/ronlyres/0B1286F8-7C79-4CA9-9CCD-A1DF21BEF61C/0/Iltrapport2002_10.pdf
- Grell M.B. (1998): Fuglenes Danmark. Gads forlag.
- Miljøcenter Aalborg (juni 2007): Natura 2000-basisanalysen – Nordlige del af Natura 2000-område Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord. http://www.vandognatur.dk/NR/ronlyres/CE57B0AC-D6F1-4A85-BDA5-4B05F24A24C6/0/N2omr_14_basisanalyse_natur.pdf
- Vandrammedirektivets Basisanalyse del II. Vurdering af vandforekomsters tilstand og en vurdering af risikoen for, at vandforekomsterne ikke kan opfylde målene i regionplanen senest 22. december 2015. Vanddistrikt 80. <http://www.vandognatur.dk/NR/ronlyres/0D87D6ED-B347-4BFB-9166-49FC9862CFDC/0/Basisanalyse2KattegatSkagerrakogMariagerFjord.pdf>
- Søgaard B., Skov F., Ejrnæs R., Nielsen K.E., Pihl S., Clausen P., Laursen K., Bregnballe T., Madsen J., Baattrup-Pedersen A., Søndergaard M., Lauridsen T.L., Fredshavn J., Aude E. & Nygaard B. (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus. Faglig rapport fra DMU, nr. 457. http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Publikationer/3_fagrappporter/rapporter/FR457_2udg_www.pdf

Standardsædskifter og referencesædskifter

Erhverv
J.nr.
Ref.
Den 8. februar 2012

Dette notat indeholder tabeller, som viser de standardsædskifter, der kan anvendes i forbindelse med miljøgodkendelser og tilladelser efter husdyrgodkendelsesloven. Tabellerne er vist til slut i notatet, og forinden gives en redegørelse om brugen af standardsædskifterne.

Referencesædskifterne er angivet som "Ref.". Referencesædskiftet er det sædskifte som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for fosfor og nitrat er udgangspunkt for den pågældende bedrift. I forbindelse med beskyttelsesniveauet for fosfor og nitrat (grundvand) er det således også sædskiftet i nudrift. Referencesædskiftet på bedriftens arealer bestemmes entydigt ud fra jordtype og krav til de generelt lovpligtige efterafgrøder for svine- og planteavlsbedrifter og grovfoderbehov og krav til efterafgrøder på kvægbedrifter. En bedrift angives som svine- og planteavlsbedrift, hvis antallet af DE fra andet end kvæg, får og geder udbragt på bedriften er større end det angivne antal DE kvæg, får og geder som fremgår af næste afsnit.

For kvægbedrifter er der anført nogle intervaller for grovfoderbehovet angivet DE kvæg per ha (DE fra får og geder skal dog også regnes med). I dette begreb indgår grovfoderproduktion afsat til andre bedrifter beregnet ud fra 3000 FE/DE. Det er derfor et helt andet begreb end de almindelige harmoniregler og anvendes kun til fastlæggelse af referencesædskiftet.

Ved den ansøgte drift kan vælges frit mellem alle sædskifter (bortset fra K12), og miljøeffekten beregnes i forhold til referencesædskiftet. Ved valg af S1 - S12 og K1 - K11 skal sædskiftet tilpasses i forhold til udbringningen af over eller under 0,8 DE/ha i henhold til reglerne om lovpligtige efterafgrøder. S13-S16 kan ikke vælges længere, idet muligheden for at have 100 % vintersæd i stedet for efterafgrøder er ophørt.

Det er frivilligt, hvorvidt der ønskes krav om ændret sædskifte. Det er således muligt at anvende andre virkemidler, som f.eks. skærpede krav til efterafgrøder, uden samtidig at blive pålagt krav til sædskiftet. **Hvis der ikke ønskes krav til sædskiftet skal der i IT-ansøgningsystemet i så fald vælges samme sædskifte som referencesædskiftet for alle marker.** Hvis sædskiftet derimod ønsket anvendt som virkemiddel, skal samtlige arealer under bedriften medregnes inkl. de sædskifter, som evt. har en større udvaskning end referencesædskiftet. Undtaget herfra er dog kravene på nitratfølsomme områder i forhold til miljøbeskyttelsen af grundvandet.

Ved tilsyn og kontrol med sædskifterne skal alle arealer med samme sædskifte vurderes samlet. Såfremt ændret valg af sædskifte anvendes som virkemiddel, skal der stilles vilkår herom svarende til kriterierne for hvert standardsædskifte i miljøgodkendelsen eller tilladelsen inkl. et evt. krav til pløjetidspunkt.

Arealer med permanent græs

Arealet med permanent græs (sædskifte K13) skal håndteres således, at arealer, der før 1/1 2007 er permanent græs ifølge definitionerne i vejledning om enkeltbetaling, skal angives i ansøgningssystemet som permanent græs i nudrift. En øget anvendelse af permanent græs eller energiafgrøder kan derfor kun bruges som virkemiddel til reduktion af nitratudvaskningen, hvis det er nye arealer siden 1/1 2007, som inddrages, som permanent græs eller energiafgrøder, og såfremt de stadig er en del af udbringningsarealet.

Grundvandssædskifter

Grundvandssædskifterne består af korn med stigende andel efterafgrøder. Disse efterafgrøder kaldes "miljøgræs" fordi de ikke medregnes som efterafgrøder i Plantedirektoratets terminologi, og derfor heller ikke medfører reduktion i N-kvoten.

Der er desuden følgende krav til "Miljøgræs":

- Der skal hvert dyrkningsår etableres mindst den angivne procent på arealer med det pågældende sædskifte.
- Tilsynsmyndigheden (kommunen) skal hvert år kunne konstatere et tæt græsdække på hele det pågældende areal med miljøgræs fra høst og frem til 1. februar det følgende år.
- Det er ansøgers ansvar, at etableringen er vellykket.
- Der accepteres kun udlæg af græs i forbindelse med etablering af dækafgrøden, dvs. udlæg af græs om foråret i vintersæd accepteres ikke.
- Der er ingen krav til græsart.
- Der må ikke anvendes gødning eller græssende dyr på arealet fra høst og frem til 1. februar.

Der skal i miljøgodkendelsen eller tilladelsen stilles krav om den valgte procentdel "miljøgræs" og de nævnte krav til etablering og drift. Der skal desuden stilles vilkår om, at sædskiftet ikke må indeholde bælgeplanter. Såfremt grundvandssædskifterne er målrettet grundvandsbeskyttelsen skal der foretages en konkret vurdering, således at marker der påvirker samme grundvandsmagasin kan vurderes samlet i forhold til overholdelse af den valgte procentdel "miljøgræs". Marker der påvirker forskellige grundvandsmagasiner kan derimod ikke vurderes samlet. Det bør angives præcist i de stillede vilkår i miljøgodkendelsen, hvilke marker der kan vurderes samlet.

Kvægbrug

Kvægbrug omfattes af bilag 2 i husdyrgødningsbekendtgørelsen (harmonikrav på 2,3 DE/ha) har helt specielle krav til sædskiftet og driftspraksis. Disse kan derfor ikke anvende ændrede sædskifter som virkemiddel men bliver pålagt K12. Det vil dog være muligt for disse brug at anvende flere efterafgrøder end kravene, hvis kravet til arealet med roer, græs og efterafgrøder øges tilsvarende. Således vil et krav om 5 %

flere efterafgrøder være ensbetydende med, at 75 % skal dyrkes med roer, græs eller græsefterafgrøder i stedet for det normale krav på 70 %. Beregningen foretages i så fald ud fra sædskifte K12.

Vedrørende kvægbrug skal det bemærkes, at ved anvendelse af kvægsædskifter med større græsandel end referencesædskiftet og dermed mindre udvaskning er det et krav, at græsarealer i omdrift kun må pløjes i perioden 1. marts til 1. juni, idet det er en afgørende forudsætning for, at reduktionen i udvaskningen opnås i praksis.

Udvaskningsindeks

I den første tabel er angivet den afgrødesammensætning, som anvendes i udvaskningsberegningerne. I næste tabel er angivet kriterierne for, hvornår hvilke standardsædskifter skal vælges. Der er desuden angivet et udvaskningsindeks. Udvaskningsindekset er angivet for at det er muligt umiddelbart at sammenligne sædskifterne indbyrdes med hensyn til, om udvaskningen er større eller mindre. Indekset kan ikke bruges til at beregne forskellen, idet dette kræver konkrete oplysninger om husdyrbruget. Endvidere er den maksimale % efterafgrøder for hvert sædskifte vist. Årsagen til det maksimale % efterafgrøder er, at de bagvedliggende sædskifter indeholder et begrænset areal med vårsæd.

Efterafgrøder og efterafgrødegrundlag

Efterafgrødegrundlaget har betydning for miljøeffekten, hvis der som virkemiddel ønskes flere efterafgrøder. Hvis der f.eks. ønskes 10 % flere efterafgrøder end de lovpligtige 10 %, vil der i alt skulle stilles vilkår om 20 % efterafgrøder. Disse 20 % vil ved udvaskningsberegningerne blive beregnet ud fra efterafgrødegrundlaget. Således vil en bedrift med 100 ha og et sædskifte K10 have et efterafgrødegrundlag på 84 ha, hvorfor et krav om 20 % efterafgrøder vil svare til 16,8 ha med efterafgrøder. Bemærk at for kvægbrug med harmonikrav på 2,3 DE/ha bliver efterafgrøderne angivet og beregnet anderledes.

Tabeller

Tabellerne over sædskifterne vises på de næste to sider. Den første tabel viser svine- og planteavlssædskifterne, den næste kvægsædskifterne, og derefter grundvandssædskifterne.

Ved tilladelser og miljøgodkendelser må sædskifterne i de enkelte år ikke afvige således, at der ifølge kriterierne skal vælges et andet sædskifte, med mindre de andre sædskifter har en mindre udvaskning ifølge udvaskningsindekset.

Kriterier for svine og plantesædskifter		Vinterraps	Frøafgrøder	Sukkerroer	Kartofler	Erter	Udvaskningsindex	Max. areal med efterafgrøder	
S1	Ref. lerjord < 0,8 DE/ha	> 15 %				0-10 %	96	20	
S2	Ref. lerjord > 0,8 DE/ha	> 15 %				0-10 %	93	20	
S3	Ref. sandjord < 0,8 DE/ha	< 15 %				0-10 %	100	40	
S4	Ref. sandjord > 0,8 DE/ha	< 15 %				0-10 %	98	40	
S5	Frøsædsifte < 0,8 DE/ha		> 10 %			0-10 %	89	30	
S6	Frøsædsifte > 0,8 DE/ha		> 10 %			0-10 %	86	30	
S7	Roesædsifte < 0,8 DE/ha			> 15 %		0-10 %	90	40	
S8	Roesædsifte > 0,8 DE/ha			> 15 %		0-10 %	88	40	
S9	Frø+roesæds. < 0,8 DE/ha		I alt > 15 % i alt + min. 5 % frøgræs			0-10 %	89	40	
S10	Frø+roesæds. > 0,8 DE/ha					0-10 %	88	40	
S11	Kartoffelsæds. < 0,8 DE/ha				> 20 %	0-10 %	97	40	
S12	Kartoffelsæds. > 0,8 DE/ha				> 20 %	0-10 %	96	40	
S13	100 % vintersæd	< 17½%					102	0	
S14		17½-22½%					100	0	
S15		22½-27½%						99	0
S16		> 27½%						97	0

Kriterier for kvægsædskifter og arealer udlagt til vedvarende græs eller energiafgrøder (det er et generelt krav, at græs (inkl. energiafgrøder)+majs+roer udgør mere end 30 %)		Andel af sædskiftet med græs eller kløvergræs	Udvaskningsindex	Max. areal med efterafgrøder
K1	Ref. med < 1,4 DE kvæg/ha på husdyrbrug og < 0,8 DE/ha udbragt	< 25 %	98	65
K2	Ref. med < 1,4 DE kvæg/ha på husdyrbrug og > 0,8 DE/ha udbragt	< 25 %	96	65
K3	Ref. med 1,4-2,0 DE kvæg/ha i på husdyrbrug og < 0,8 DE/ha udbragt	25-34 %	94	60
K4	Ref. med 1,4-2,0 DE kvæg/ha i på husdyrbrug og > 0,8 DE/ha udbragt	25-34 %	92	60
K5	Ref. med > 2,0 DE kvæg/ha i på husdyrbrug og < 0,8 DE/ha udbragt	35-44 %	94	50
K6	Ref. med > 2,0 DE kvæg/ha i på husdyrbrug og > 0,8 DE/ha udbragt	35-44 %	92	50
K7	45-54 % græs og < 0,8 DE/ha udbragt	45-54 %	88	45
K8	45-54 % græs og > 0,8 DE/ha udbragt	45-54 %	86	45
K9	55-64 % græs og < 0,8 DE/ha udbragt	55-64 %	86	35
K10	55-64 % græs og > 0,8 DE/ha udbragt	55-64 %	84	35
K11	65-95 % græs og < 0,8 DE/ha udbragt	65-95 %	80	30
K12	Sædskiftet knyttet til husdyrbrug omfattet af 2,3 DE/ha undtagelsen	særligt krav	80	særligt regel
K13	Vedvarende græs eller energiafgrøder som pil, elefantgræs o. lign. Energiafgrøder medregnes i de > 95 %.	> 95 %	50	0

Grundvandssædkifter		Andel af skifter med miljøgræs	Udvasknings-index
G1	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 10 % miljøgræs	< 15 %	104
G2	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 20 % miljøgræs	15-25 %	99
G3	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 30 % miljøgræs	25-35 %	95
G4	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 40 % miljøgræs	35-45 %	93
G5	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 50 % miljøgræs	45-55 %	87
G6	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 60 % miljøgræs	55-65 %	83
G7	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 70 % miljøgræs	65-75 %	80
G8	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 80 % miljøgræs	75-85 %	75
G9	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 90 % miljøgræs	85-95 %	70
G10	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 100 % miljøgræs	> 95 %	65